

Günümüz Dünyasının Önemli Sorunları

- **Aşırı Nüfus Artışı,**
- **Çocuk Sorunları,**
- **Kadın Sorunları,**
- **Göç...**
- **Irkçılık...**
- **Terörizm...**
- **Trafik Sorunları,**
- **Ormansızlaşma,**
- **Açlık...**

Diğer Sorunlar...

- Uyuşturucu Bağımlılığı ve Ticareti
- Aşırı Silahlanma
- Nükleer Silahlar
- Savaşlar ve Soykırım Olayları
- Enerji Sorunu
- Eğitim Sorunları
- İşsizlik
- Sağlık Sorunları
- Yönetim Sorunları
- Hızlı Kentleşme ve Konut Sorunu
- Tarım Alanlarıyla ilgili sorunlar

Uyuşturucu Bağımlılığı ve Ticareti

- **Uyuşturucu madde:** "Kullanıldığında merkezi sinir sisteminde, değişiklik ve dengesizliğe sebep olan, tekrar kullanımı ile alışkanlık oluşturan, ileri safhasında bağımlık yapan, yokluğunda ise, ruhsal ve fiziki reaksiyonlara yol ağan zehirleyici maddeler" olarak tanımlanmaktadır.
- **Uyuşturucu bağımlılığı;** "İnsan beynini uyuşturması, şartlar ne olursa olsun uyuşturucu madde veya ilaç kullanma konusunda irade dışı bir arzu ve ihtiyacın duyulması, zamanla kullanım miktarını artırma ihtiyacının ve İlacın etkisine karşı psikolojik veya fizyolojik bir ihtiyacın duyulmasıdır."

- UNODC 2006 yılı Dünya Uyuşturucu Raporuna göre, Dünya'da 200 milyon insan uyuşturucu kullanmaktadır.
- Esrar, **162 milyon kişi** ile en çok kullanılan uyuşturucudur.
- Afyon ve türevi uyuşturucuları kullanan **16 milyon** insanın %70'i eroin kullanıcısıdır.
- Sentetik uyuşturucuların kullanımını çok hızlı artmaktadır.
- Dünya'da 25 milyon kişi Amfetamin ve 10 milyon kişi extasy kullanmaktadır.
- Diğer yandan dünya çapında 13 milyon insan kokain kullanmaktadır.
- Dünya'da her yıl ortalama **5.000.000 kişi uyuşturucudan ölmektedir...**

- BM'e göre, uyuşturucu ekonomisi, günümüzde tek başına dünya ticaretinin %8'ini oluşturmaktadır.
- Uyuşturucu ticaretinin ulaştığı bütçe yıllık ortalama 500 milyar dolardır (bazı kaynaklara göre 1 Trilyon Dolar).
- Uyuşturucudan kazanılan paranın sadece % 1'i üretici çiftçilere gitmekte,
- **%90'ı yasadışı yapılanma ve terör örgütlerine gitmektedir.**

Aşırı Silahlanma

- Silahlanma yarışına harcanan miktar; yılda 800 milyar ile 1 Trilyon dolardır.
- Dünya üzerinde sadece gelişmiş ve zengin ülkeler değil, en yoksul ülkelerde dahi büyük bir silahlanma yarışı vardır.
- Aşırı silahlanma dünya güvenliğini tehlikeye atan en önemli sorunlardandır.

Nükleer Silahlar

- **Nükleer silah**, nükleer reaksiyon ve nükleer füzyonla ya da çok daha kuvvetli bir füzyonla elde edilen yüksek yok etme gücüne sahip silahlardır. Geleneksel patlayıcılardan farklı olarak çok daha fazla zarar vermekte, tek kullanım, tüm bir kenti ya da bir ülkeyi canlı, cansız ne varsa tamamen yok edebilecek güçtedir.
- Atom bombasının 1945'de Hiroşima ve Nagasaki'ye atılmasından sonra deneme amaçlı **4000 nükleer patlama** yapılmıştır. Nükleer silahların test edildiği bölgeler, kirlilik ve zehirli atıkların etkilerine maruz kalmaktadır.
- Nükleer tehlike son 20 yılda şekil değiştirdi. Bugün el çantası büyüklüğünde son teknoloji ürünü bombalar Hiroşima yıkımına eşit bir güce sahiptir.
- Veriler, günümüzde nükleer silah kullanılması olasılığının, **Soğuk Savaş** yıllarında olduğundan çok daha yüksek olduğunu göstermektedir.
- Özellikle, kontrol dışı grupların eline geçme olasılığı, nükleer tehlikeyi çok daha arttırmaktadır.

KAYNAK: CARNEGIE ENSTİTÜSÜ

- Nükleer silaha sahip ülkeler
- Nükleer silaha sahip ama silahsızlanma anlaşmasına taraf olmayan ülkeler
- "Yüksek risk" kategorisindeki ülkeler
- Nükleer silah geliştirmeyeceğini açıklayan ülkeler
- Geçmişte nükleer silaha / nükleer programa sahip ülkeler

Savaşlar ve Soykırım Olayları

- Tarih boyunca olduğu gibi, günümüzde de değişik yoğunlukta pek çok savaş yaşanmaktadır.
- **Balkanlar**da yaşanan savaş ve soykırım,
- Afrika'da **Ruanda**'da yakın geçmişte yaşanan ve 3 ayda bir milyon insanın katledildiği iç savaş.
- **Karabağ**'ın işgali ve **1992 Hocalı** katliamı.
- Günümüzde, İsrail'le Filistin arasında **Gazze**'de yaşananlar.
- **Irak**'ın işgali ve bu olaylarda yaşanan büyük can kayıpları...

Enerji Sorunu

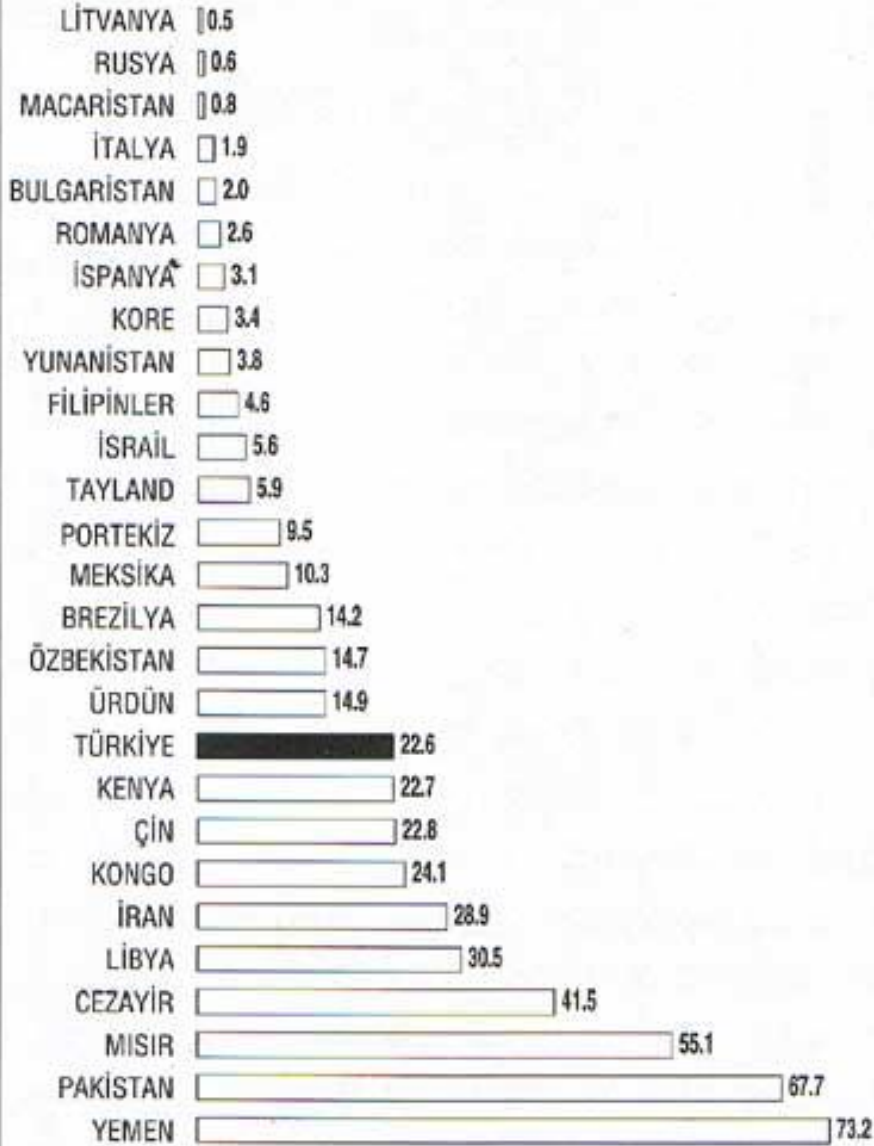
- Dünya'da, artan nüfus ve refah seviyesi, enerji tüketimini de aşırı biçimde arttırmıştır. Yoğun kullanım; hem enerjinin sağlanması, hem de üretimi sırasında oluşan kirlilik nedeniyle büyük sorunlara yol açmakta, en önemlisi küresel ısınma tehdidini tetiklemektedir.
- Özellikle, gelişmekte olan ülkelerde büyük bir enerji açığı ve dışa bağımlılık bulunmaktadır.
- Enerji Sorunu, günümüzde sadece sürdürülebilir bir kalkınmanın gerekliliği için değil, aynı zamanda dünya barışı ve güvenliği için de son derece önemlidir.

Eğitim Sorunları

- Gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere, pek çok ülkede temel eğitim olanaklarına sahip olmayan milyonlarca insan bulunmaktadır.
- Dünyada **1 milyara yakın insan, okuma yazma bilmiyor.** Bu nedenle, UNESCO 8 Eylül'ü "Uluslararası Okuma Yazma Günü" ilan etmiştir.
- Okuma yazma bilmeyenler sadece kalkınmakta olan ülkelerde değil, sanayileşmiş ülkelerde de var.
- Almanya'da da 1-8 Eylül tarihleri arasında, "Okuma yazma haftası" düzenleniyor.

Şekil 6

Okuma-Yazma Bilmeyen Kadınların Oranı
(15+Yaş, yüzde)

Kaynak: ILO, KILM 2001-2002

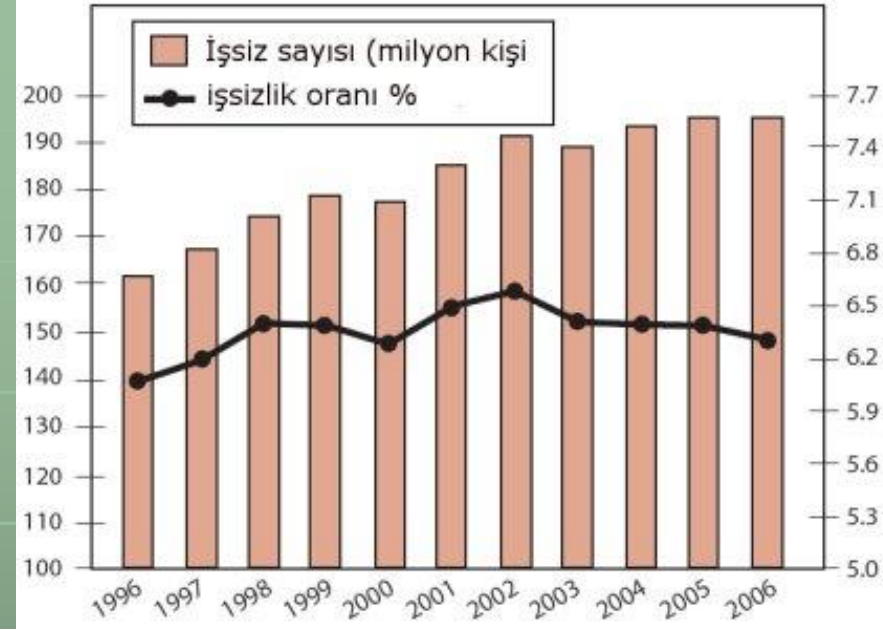
- **Türkiye’de (Nisan2010) 4 milyon 640 bin kişi okuma yazma bilmiyor (% 8.1).**
- Okur yazar olmayan nüfusun 3 milyon 730 bin 553’ünü kadınlar oluşturuyor (% 80.4).
- TÜİK'in 2009 verilerine Okuma-yazmayı en az bilen yaş grubunu 60-64 yaş arasındaki vatandaşlar oluşturuyor.

İşsizlik

- BM Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi tarafından hazırlanan rapora (2006) göre, Dünya'da **195 milyon insan** işsiz var.
- 1996 yılında % 6 olan dünya işsizlik oranı, 2006 yılında % 6,3'e çıkmıştır.
- İşsizlik oranı gelişmiş ülkelerde yüzde 6,2 iken bu oranın Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde yüzde 9,8'e, Afrika Sahra-altı'nda ise yüzde 12,2'ye çıktığı bildiriliyor.

Dünyada kadınların yüzde 49'unun, erkeklerin ise yüzde 74'ünün çalıştığı belirtilerek, kadın-erkek eşitsizliğinin istihdam alanında devam ettiği vurgulanıyor.

- TÜİK'in açıkladığı verilere göre, Türkiye'de işsizlik 2009 Nisan ayında zirveye ulaşmış, yüzde 14,9'a çıkmıştır. Arkasından küçük dalgalanmalarla aşağı doğru inmeye başlayan işsizlik şubat ayında yüzde 12,7'ye kadar inmiştir.

Tablo 15: Dünya genelinde bölgelere ve cinsiyete göre genç işsizlik oranları (%)

	2003			2004		
	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
Dünya	13,3	13,1	13,5	13,1	12,9	13,2
Gelişmiş Ekonomiler ve Avrupa Birliği	14,6	13,9	15,2	14,2	13,6	14,6
Merkezi ve Doğu Avrupa (AB dışı)	16,8	17,1	16,5	16,0	17,0	15,1
Doğu Asya	7,0	5,8	8,1	7,0	5,8	8,1
Güneydoğu Asya ve Pasifik	14,9	15,9	14,1	14,7	15,8	13,9
Güney Asya	11,0	11,8	10,7	10,9	11,6	10,6
Latin Amerika ve Karayipler	18,8	23,1	16,0	17,6	21,7	14,9
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	21,3	24,2	20,0	21,3	24,2	20,0
Sahra Altı Afrika	18,3	16,4	19,8	18,4	16,4	19,9
Türkiye	20,5	18,9	21,4	19,7	18,8	20,1

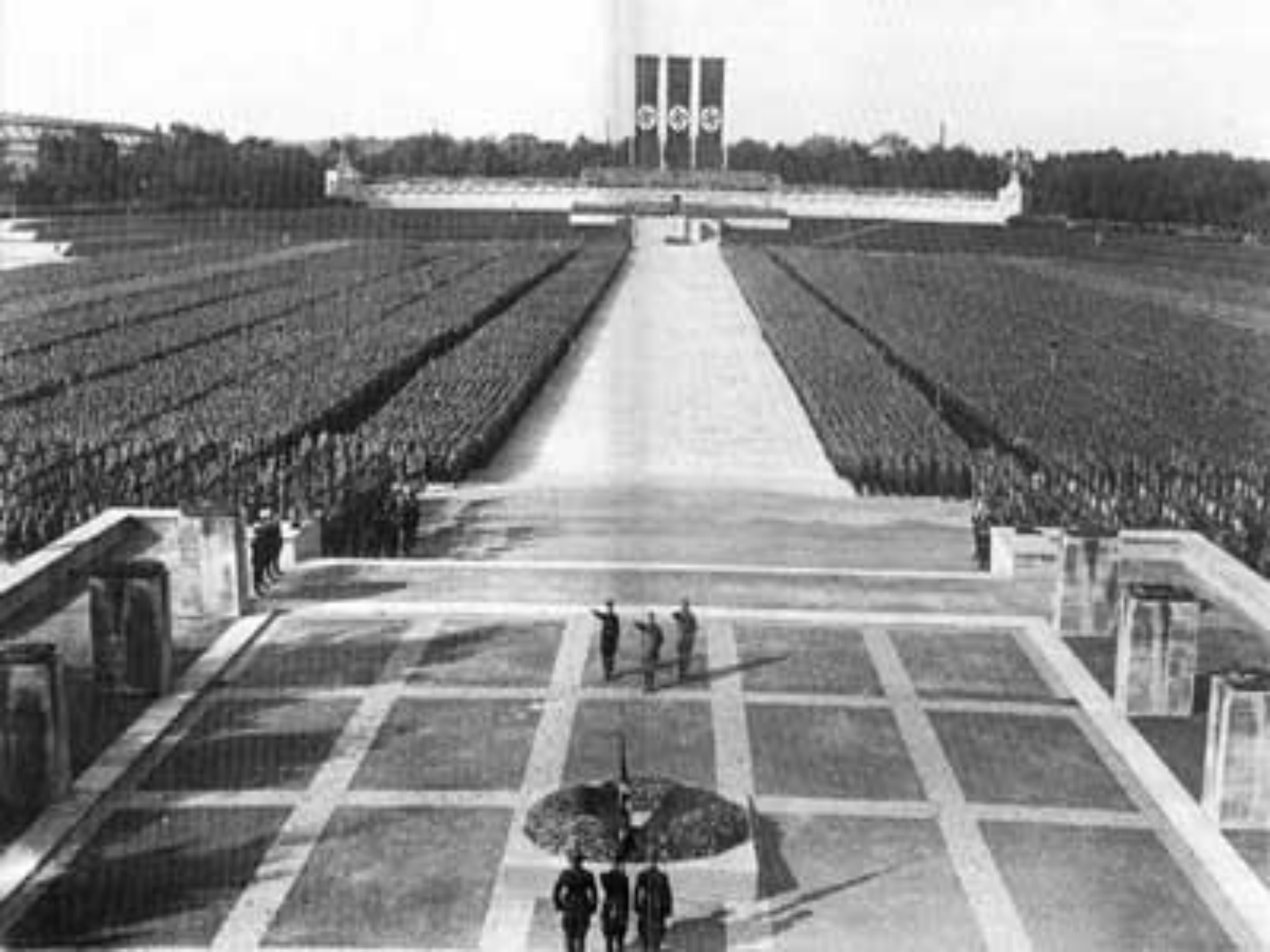
Kaynak: ILO, 2005

Sağlık Sorunları

- Başta salgın hastalıklar olmak üzere, sağlık sorunları her dönemde dünyanın en önemli sorunları arasında olmuştur.
- Birinci Dünya Savaşında 8 milyon insan yaşamını yitirirken, sadece 1918-1919 grip salgınında 20 milyon insan ölmüştür.
- 1993 yılında bulaşıcı hastalıklardan ölenlerin sayısı 17 milyondur.
- Günümüzde de bulaşıcı hastalıklar başta olmak üzere, kalp damar hastalıkları, kanser ve hipertansiyon hastalıkları en önemli sağlık sorunları arasındadır..

Yönetim Sorunları

- Başlıca yönetim biçimleri; Totalitarizm, Teokrazi, Federasyon, Konfederasyon, Monarşi, Oligarşi, Doğrudan-Temsili Demokrasi, Mutlakıyet, Despotluk, Meşrutiyet...
- Yönetimsel sorunlar, totaliter rejimler ve bunların uygulamaları başta olmak üzere dünyadaki önemli sorunların başında gelmektedir.
- Bu ülkelerde başta yaşam hakkı olmak üzere temel insan haklarının kullanımında bile önemli sorunlar yaşanmaktadır...

Hızlı Kentleşme ve Konut Sorunu

- Kentler nüfus artışı ve göçler yoluyla hızla büyümektedir. Büyüyen kentlerin fiziki, sosyal ve ekonomik açılardan planlanması gerekir.
- Konut problemleri, günümüzde devletlerin çözmeye çalıştıkları önemli bir sorundur. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde düşük gelirli vatandaşın konut sahibi olması giderek zorlaşmakta, bu da sağlıksız bir kentleşme ile çevre sorunlarına sebep olmaktadır.
- Kentleşme ve sanayileşmenin hızla artması, çevre kirliliğini de artırmaktadır.
- Kentleşme nedeniyle, konutlarda kullanılan yakıtlar, atıklar, sanayi ve motorlu araçların eksozlarından çıkan gazlar;
- Sanayileşmede ise, sanayinin kuruluş yeri seçimindeki yanlışlık ve yanma sonucu ortaya çıkan atık gazların önlem alınmadan havaya bırakılması, hava kirliliğine yol açmaktadır.

Tarım Alanlarıyla ilgili sorunlar

- Doğal Sorunlar (iklimin olumsuz etkisi ve doğal erozyon, yaşlanma vb...)
- Erozyon ve Asit yağmurlarının etkisi
- Tarım alanlarının azalması
- Tarım topraklarının özelliğini yitirmesi
- Aşırı gübre ve ilaç kullanımı
- Parsellerin giderek küçülmesi
- İzlenen politikalar
- Ekonomik nedenlerle tarımsal etkinliklerin terk edilmesi...